

Svenska Skolläkarförbundet grundad 1921

Motion till Läkarförbundets Fullmäktige 2023

Forskning och utbildning

Revidering av "SLFs kompetensförsörjningspolicy, förutsättningar för en kompetensförsörjning i balans" från 2021

Svenska skolläkarförbundet stöttar helt SLFs kompetensförsörjningspolicy men noterar att den endast omfattar kompetensförsörjning av specialister inom de 21 regionernas verksamhetsområden.

Bristen på utbildade specialister i skolhälsovård är betydande och enligt Socialstyrelsens tillgängliga statistik finns i riket endast 143 specialister under 65 års ålder att ansvara cirka 1,4 miljoner elever i grund- och gymnasieskola.

Behovet av specialistutbildade skolläkare har ökat kraftigt, och kommer att öka ytterligare med tanke på skolans utmaningar att förebygga psykisk och fysisk ohälsa och främja inlärning – områden där samhället brottas med stora och ökande problem. Utöver detta har en rad utredningar, såsom "Börja med barnen! Sammanhållen god och nära vård för barn och unga SOU 2021:34" och "Bättre möjligheter för elever att nå kunskapskraven – aktivt stöd- och elevhälsoarbete samt stärkt utbildning för elever med intellektuell funktionsnedsättning SOU 2021:11" påvisat de stora brister i kompetens inom elevhälsa som föreligger. Socialstyrelsen har nyligen även fått i uppdrag att skapa ett nationellt hälsoprogram för barn och unga som en del av omställningen till en god och nära vård vilket ytterligare kommer att kräva en betydande kompetenshöjning inom skolhälsovård.

Skolans huvudmän, både kommunala och fristående, är till antalet cirka 1100, varav ingen har regional huvudman. De har som grupp otillräckliga kunskaper om sitt uppdrag som huvudman för hälso- och sjukvård och särskilt kraven i kapitel 10 5 § *".....ska det finnas möjligheter till anställning för läkares specialiseringstjänstgöring inklusive bastjänstgöring i en omfattning som motsvarar det planerade framtida behovet av läkare med specialistkompetens i klinisk verksamhet. Lag (2019:996)."*

Svenska Skolläkarförbundet grundad 1921

Enligt Skollagen ska det finnas tillgång till skolläkare i Elevhälsan men det finns endast krav på att läkaren är legitimerad, dvs inget krav på specialistkompetens. Huvudmannen ska ändå enligt Skollagen säkerställa att all elevhälsopersonal har adekvat utbildning. Socialstyrelsen har beslutat om att tilläggspecialiteten skolhälsovård för att säkerställa att en god vård uppfylls (5 kap. 1 § HSL). Huvudmännen brister således regelmässigt i sitt ansvar att säkerställa att skolläkaren har adekvat utbildning för att bedriva en säker och god vård.

För skolläkare är specialistutbildning i skolhälsovård särskilt angelägen med tanke på specialitetens ansvar för tidig upptäckt och tidiga insatser genom bl.a allmänna hälsokontroller av riskbarn, uppföljningar av skolios, tillväxt, vaccination och bedömningar av neuropsykiatriska funktionsnedsättningar samt intellektuell funktionsnedsättning. Skolläkare med specialistutbildning i skolhälsovård har även den medicinska kompetens som krävs i att stötta skolornas preventiva och åtgärdande hälsoarbete.

Svenska skolläkarförbundet menar att ungas hälsa och bristfälliga skolresultat (ca 16 000 unga årligen går ut grundskolan utan godkända betyg) är ett reellt och ett allvarligt folkhälsoproblem. Detta kräver en kompetenshöjning inom skolhälsovården inte minst när det gäller förebyggande och hälsofrämjande insatser där läkare har en viktig ledningsfunktion.

Fullmäktige föreslås besluta

- **att** läkarförbundet reviderar sin "kompetensförsörjningspolicy, förutsättningar för en kompetensförsörjning i balans", och där inkluderar läkare som arbetar utanför den regionala hälso-och sjukvårdsverksamheten.
- **att** Läkarförbundet aktivt verkar för att skolornas huvudmän avsätter resurser för att ge skolläkare möjlighet att bli specialister i skolhälsovård
- **att** Läkarförbundet aktivt verkar för att specialistkompetens i skolhälsovård ses som ett självklart krav vid arbete som skolläkare och efterfrågas vid alla tillsättningar av skolläkartjänster

Motionär:

Svenska skolläkarförbundet
Joachim Sandberg, Svenska skolläkarförbundet